

צביקה זליקוביץ:
**„נסף קשה לזייף.
 כל השאר — לא!”**

לא צריך להיות שר-המיטרה כדי לנחש שעקומת הפשע רק תעלה בזמן הקרוב. בגלל המצב הכלכלי. בוודאי תרבינה הפריצות והגנבות. אבל לא כולם מסוגלים לפרוץ. יש מושעים עדינים יותר. ואלה בדרך-כלל מונים. בתקופת משבר כלכלי, לזיופים. את הקבוצה הגרוזינית שזיפה עשרות אלפי דולארים כבר תפסו. בשבוע שעבר תפסו אדם שהחזיק משרד לזיופים של רשיונות ומיסמכים שונים ששוויים כסף רב. כמה מיומן צריך להיות אדם כדי לזייף, שאלתי את הגרפיקאי הוותיק צביקה זליקוביץ. תלוי מה רוצים לזייף. לפעמים אפשר לגנוב טופס ואז כל מה שצריך לזייף זה חותמת. חותמת יכול לעשות כל גרפיקאי מתחיל או שרטט טכני. בשליש האחרון של השנה הראשונה בכיתה-הספר.

● **ואיך מזוייפים מיסמכים שלמים, טפסים של מישרדים וכדומה?**

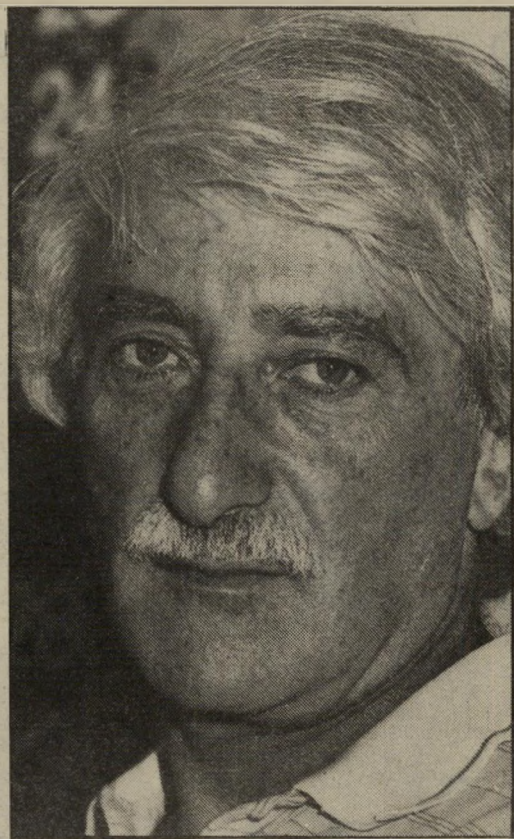
כאן אין בכלל בעיה. אתה אפילו לא צריך לדעת לזייף טופס. מספיק שיש לך חבר שהוא סדר-דפוס ויש לו האותיות המתאימות. כשיש כתב-יד שצריך לזייף, כדאי שיהיה גם חבר גרפיקאי טוב. הוא לא צריך להיות אפילו מעולה — רק טוב.

● **מה עם זיוף כסף?**

כאן כבר צריך מיומנות גדולה מאוד של כמה בעלי מיקצוע. צריך בעל-מיקצוע מעולה בתחום הגרפיקה. ועוד אחר מעולה בתחום הדפוס והפרדות הצבע. ואחר מעולה בסוגי הדפוס השונים. יש שיטות ספציפיות להדפסת כסף, שבאמת רק מי שעסק בנושא יודע אותן. אינני בקיא בכעלי-המיקצוע שהעסיקה החבורה הגרוזינית, אבל אני מניח שהם השתמשו במומחים בהדפסת שטרות. שכבר עברו שנים רבות במיקצוע.

● **כלומר, דולארים כנראה לא נובל לזיוף בבית, אבל כל השאר סרוץ וסתוח וצריך רק לרצות.**

נכון. אבל אני מציע לך שלפני שאת מחליטה להתחיל לזייף, תיזהרי מייפנים.

ג'ף טולמן:
**„אי-אפשר לנהל חברה,
 בלי זכות לפיטורים!”**

לי באופן אישי, האמברגו על היבוא באמת לא מפריע. וכנראה יש עוד כמה מיליונים כמוני. אלא שיש בארץ כמה אלפי אנשים שפרנסתם תלויה ביבוא מחו"ל. אחד מאותם אנשים הוא ג'ף טולמן, מנכ"ל חברת „דניש אינטירורס” ו-„דניש פלוס”. חברה המעסיקה כ-200 עובדים. מה הם יעשו כשייגמר להם מלאי הסחורות המיובאות? שאלתי את מר טולמן לכמה זמן יספיק לו המלאי הקיים. לשלושה חודשים בערך.

● **ומה תעשו אחר-כך, תסגרו את כל החנויות שלכם?**

דניש אינטירורס הוקמה כחברה המייבאת את כל הסחורה שלה מחו"ל. במשך השנים נתנו אפשרות לכמה יצרנים ישראלים לעבוד בשבילנו ולעשות רהיטים ברמה של חו"ל. כך שהיום המצב הוא שאנחנו מחזיקים בחנויות שלנו 65% סחורות מיובאות ועוד 35% סחורות תוצרת הארץ. נצטרך עכשיו ללחוץ על היצרנים שלנו להגדיל את התפוקה ולהגדיל את אחוז הסחורה המקומית.

● **ואם זה יימשך, למעשה תשנה החברה שלכם את אופיה ותמכרו סחורה אחרת ממה שהיא נהגה למכור.**

יכול להיות. אני הגעתי ארצה לפני 22 שנה לא כדי להתעשר בישראל, אלא כדי לחיות ולעבוד כאן. אני מקבל כל דבר, כל קושי, כל הגבלה, כאתגר. מה שמדאיג אותי זה לא ההגבלות הזמניות על היבוא. מראיג אותי זה מה שקרה למדינה הקטנה והנהררת שאליה הגעתי, במשך השנים האחרונות.

● **בוודאי יש לך הסכמים עם ספקים בחו"ל. איך הם קיבלו את עניין הפסקת-הייבוא?**

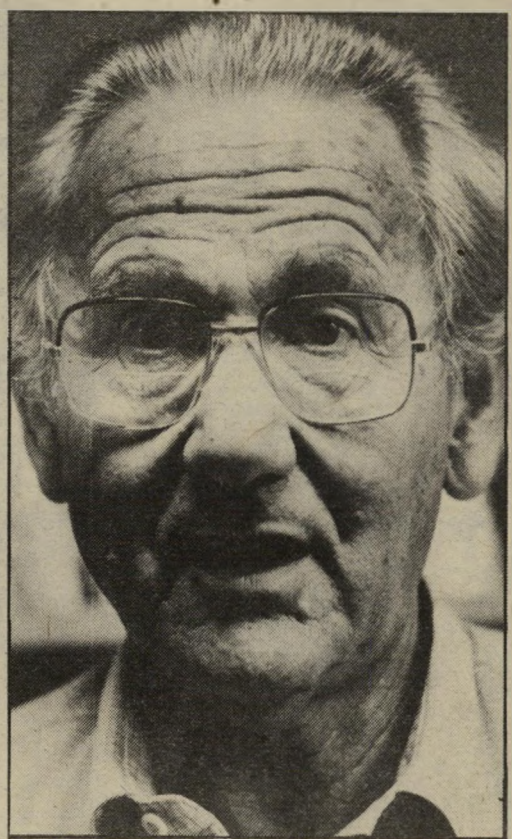
כאן קרה דבר יפה ממש. כל האנשים שאנחנו קשורים איתם בהסכמים, קיבלו את החדשות מהארץ בהבנה. חלק מהם התקשרו אליי ושאלו אם הם יכולים לעזור במשהו. מהצר הוזה אני לא צופה צרות.

● **ואם, כמו שאמרת, תעבור במשך הזמן לתוצרת הארץ ותשנו את אופי החנות, והמכירות יוסחתו, מה תעשה?**

אני מקווה שזה לא יקרה. אבל אין לי ספק שאם לא תהיה עבודה לכולם, נאלץ לפטר עובדים. אי-אפשר לנהל שום חברה בעולם, שתהיה ריווחית ומוצלחת, כשאין לך זכות לפיטורים.

● **ככלכלן במיקצוע, מה דעתך על הצעדים הכלכליים האלה, של הפסקת-הייבוא?**

אני מכיר צעדים יותר נבונים ושקולים מאלה, אבל אני לא מחליט כאן.

בצלאל צ'ריקובר:
**„אם יוזמנו 400 עותקים —
 אוציא את הספר מחדש!”**

בימים אלה נערכים ברחבי הארץ ימי-זיכרון לחללי מלחמת יום-הכיפורים. מאז נוספו קברות רבים בבתי-הקברות, ומאחורי כל קבר עומדים הורים שכולים. אלמנה וילדים. אנחנו הגדולים. בקושי מבינים את מושג המוות. לא כל שכן הילדים הקטנים שלפתע הופכים יתומים. איך מסבירים להם? מה מספרים להם? מעט מאוד ספרים ראו אור בארץ על נושא זה ולמעשה רק ספר אחד יועד לילד הקטן עצמו ולא למבוגרים. הספר הוא „אבא מת” מאת אריקה לנדאו. ניסיתי לקנות אותו השבוע והסתבר שהוא אזל כבר לפני שנים. שאלתי את בצלאל צ'ריקובר, בעל ההוצאה שפירסמה את הספר בשנת 1974. מדוע אין מוציאים עוד מהדורה של ספר שהוא כל-כך חשוב בארץ מלאה יתומים כמו שלנו.

מלכתחילה הוצאנו את הספר מתוך הבנת הצורך בו, ולא מתוך חשבון מיסחרי. אחרי הוצאתו קנה משרד-הביטחון כמה מאות ספרים ושאר העותקים נמכרו בקצב איטי מאוד במשך כמה שנים. בשנה האחרונה, למשל, נימכרו פחות מ-100 ספרים, ובמצב הקיים כיום אין לנו אפשרות להוציא עוד מהדורה.

● **הספר כנראה לא נמכר, כי הוא לא היה בחנויות ואנשים לא ידעו עליו. המלחמות בארץ הזאת הרי עוד לא נגמרו.**

הספר ראה אור אחרי מלחמת יום-הכיפורים וכמו שאמרתי נמכר טיפ-טיפין. אחרי מלחמת-לבנון החוקנו אצבע על הרופק, אבל לא ראינו שיש דרישה לספר.

● **אם תעשו לו סירסום, הוא יימכר בוודאי ויובל לעזור להרבה מאוד ילדים קטנים ולאמהותיהן.**

אני מוכן להתחייב כאן שאם איוה גוף יזמין אצלי 400 עותקים, אדפיס מהדורה שלמה, ואיראג להפיץ אותה בחנויות, לעזרת כל מי שצריך את העזרה הזאת.